

ваниях клиентов, хотя при распечатке подобных документов внутри банка все на «месте». А кому нужен документ без ИНН, последних цифр в расчётном счёту, или срезанном названии плательщика? Но закроем глаза на эти «незначительные» недостатки. Никто не будет отрицать, что большинство мелких клиентов остаются довольными, наблюдая платёжный документ в привычном виде.

Примером такого новшества может служить политика ЦБ Республики Узбекистан и её направление на программное обеспечение, объединённое под общим названием «Клиент-банк», организующее, возможность созданными программными комплексами, не сходя со своего рабочего места, анализировать все свои поступления, вводить платёжные поручения, получать огромную гамму отчётов по запросу. Безусловно, все это помогает не только экономить финансовые затраты, но что особенно важно время. Время на подготовку, доставку и согласование заменяется теперь исключительно на заполнение необходимых реквизитов платёжного документа.

ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У СВІТОВОМУ ПРОСТОРІ

***С. С. Ніколенко**, д. е. н., професор;*

***Н. В. Довбня**, студентка*

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава

Актуальність дослідження національної конкурентоспроможності в умовах глобалізації є очевидною для України через наявні соціально-економічні проблеми, що ускладнюють подальший її розвиток. Одні з найнижчих у світі показники за складовою інституцій не дозволяють Україні повною мірою використовувати переваги переходу на другу стадію економічного розвитку. Проблема дослідження рівня міжнародної конкурентоспроможності країни присвячено праці багатьох зарубіжних і вітчизняних вчених, таких як В. Вергун, Д. Лук'яненко, В. Новицький, М. Портер, Й. Шумпетер та ін.

Стратегічний розвиток України не може формуватися без врахування усіх факторів глобалізації та глобальної конкуренції, які впливатимуть у майбутньому на життя націй.

Конкурентоспроможність характеризує набір інститутів, політик і факторів, які визначають рівень продуктивності країни. Остання, у свою чергу, впливає на рівень добробуту, який може забезпечити економіка. Крім того, рівень продуктивності також визначає доходність інвестицій в економіку, котрі є фундаментальним стимулом економічного зростання.

Досліджуючи дані індексів, надані у Звіті ВЕФ про глобальну конкурентоспроможність країн у 2014 р., можна відмітити, що цей рейтинг вже декілька років підряд очолює Швейцарія. Сінгапур залишається на другій позиції, на третій – США, які наздоганяє Фінляндія (4-а). Російська Федерація та Казахстан випереджають Україну за показниками конкурентоспроможності, посідаючи відповідно 53-є та 50-є місця у загальному рейтингу (табл. 1).

Таблиця 1 – Глобальний індекс конкурентоспроможності країн у 2012–2013 рр.

Країна	Місце у 2014–2015 рр.	Значення індексу	Місце у 2013–2014 рр.	Місце у 2012–2013 рр.	Місце у 2011–2012 рр.
Швейцарія	1	5,70	1	1	1
Сінгапур	2	5,65	2	2	2
США	3	5,54	5	7	5
Фінляндія	4	5,50	3	3	4
Німеччина	5	5,49	4	6	6
Японія	6	5,47	9	10	9
Гонконг	7	5,46	7	9	11
Нідерланди	8	5,45	8	5	7
Великобританія	9	5,41	10	8	10
Швеція	10	5,41	6	4	3
Україна	76	4,14	84	73	82

Джерело: розроблено автором на основі [1].

Динаміку змін позиції України у рейтингах глобальної конкурентоспроможності Всесвітнього Економічного Форуму з 2005 по 2014 рр. показано у табл. 2.

Таблиця 2 – Позиція України у рейтингу глобальної конкурентоспроможності Всесвітнього Економічного Форуму з 2005 по 2012 рр.

Рік	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Місце в рейтингу	68	78 (-10)	73 (+5)	72 (+1)	82 (-10)	89 (-7)	82 (+7)	73 (+9)	84 (+1)	76 (-8)

Джерело: розроблено автором на основі [1].

Внаслідок економічних та політичних негараздів Україна втратила позиції за 2009–2010 рр. Але у 2011–2013 рр. стан економіки країни покращився, що дало змогу піднятися в рейтингу на 84 позицію, продовжуючи демонструвати свої основні конкурентні переваги – освіту та ємність ринку. Та через негаразди вагомі проблеми у країні у 2014 році Україна знизилась на 8 позицій. Високоосвічене населення, значна ємність ринку є хорошою основою для подальшого економічного зростання. Але з іншого боку, незважаючи на проведені в Україні економічні реформи, у 2014–2015 рр. залишаються слабкою система інституцій (130-е місце) та неефективним ринок товарів і послуг (130-е місце). Пріоритетним напрямом також має стати стабілізація фінансового сектора України (107-е місце) та підвищення рівня розвитку бізнесу (99-е місце) [1].

Отже, ключовим питанням є узгодження інноваційного, корпоративного, інвестиційного, податкового та соціального законодавства, а також прийняття відповідних актів, які б забезпечили практичне введення в дію прогресивних норм цих законів. Загалом, стратегічні пріоритети підвищення міжнародної конкурентоспроможності держави повинні відбиватися у системі поступових кроків адаптації національної економіки до змін в умовах глобалізації та інтеграції економічного простору [2].

Подальші реформи у сферах інфраструктури, інформаційно-комунікаційних технологій, землеустрою і, звісно, оподаткування і митної політики, можуть суттєво прискорити просування України на кращі позиції в міжнародних рейтингах конкурентоспроможності.

Реконструкція та модернізація вже наявних ресурсів сектору стануть реальністю як тільки запрацюють механізми розвитку державно-приватного партнерства та залучення інвестицій на

основі концесій. Інформаційно-комунікаційні технології – їх ефективне впровадження має спростити інтеграцію інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах суспільного життя. Податкова і митна політика, Митний кодекс України має допомогти підвищити конкурентоспроможність України, особливо якщо уряд України буде і надалі вдосконалювати цей документ і врахує проблемні питання, пов'язані з контролем валютної системи, адміністративними штрафами за порушення митних правил, оцінкою митної вартості тощо.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт World Economic Forum: Global Competitiveness Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/reports>. – Назва з екрана.
2. Паламарчук О. М. Міжнародна конкурентоспроможність України: оцінка проблем та шляхи покращення конкурентних позицій [Електронний ресурс] / О. М. Паламарчук // Економічний вісник університету. – 2013. – Вип. 20 (1). – С. 111–115. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecvu_2013_20\(1\)_24.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecvu_2013_20(1)_24.pdf). – Назва з екрана.

ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ВЕЛИЧИНУ ДЕНЕЖНОЙ МАССЫ В УСЛОВИЯХ НЕСТАБИЛЬНОСТИ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ

З. Ж. Расулов, к. э. н., преподаватель
Самаркандский институт экономики и сервиса, г. Самарканд

В условиях глобализации эмиссия платёжных средств не следует автоматически за потребностями хозяйственного оборота, а происходит в результате взаимодействия разнонаправленных факторов, действующих со стороны, как спроса, так и предложения денег. Количество денег в обращении зависит от долговременных и конъюнктурных условий, среди которых особое место занимают темпы экономического роста, смена фаз цикла, практика государственного ценообразования, степень глобализации экономики, уровень развития кредитной системы, мероприятия по регулированию экономики посредством денежно-кредитного механизма, а также внешние факторы.

Исходя из правомерного утверждения о том, что наличные деньги в обращении и величина кассовых остатков на резервных счетах Центрального банка в определённой степени подконт-